

دانشور

پژوهشی

رابطه سلامت معنوی با افسردگی در زنان باردار مراجعه کننده به بیمارستان مصطفی خمینی

نویسنده‌گان: فاطمه سادات حسینی اخگر^۱، علی دواتی^۲، احیاء گرشاسبی^{۳}

۱- دانشکده پزشکی، دانشگاه شاهد، تهران، ایران

۲- گروه پژوهشی اجتماعی، دانشکده پزشکی، دانشگاه شاهد، تهران، ایران

۳- گروه زنان-زایمان، دانشکده پزشکی، دانشگاه شاهد، تهران، ایران

E-mail: dr.garshasbi@gmail.com

* نویسنده مسئول: احیاء گرشاسبی

چکیده

مقدمه و هدف: ابتلا زنان باردار به اختلالات روان‌پزشکی نظیر افسردگی با سرنوشت زایمانی و نوزادی نامطلوب همراه است. در حال حاضر تعریف سلامت که توسط سازمان جهانی بهداشت عنوان شده شامل سه حوزه جسم، روان و جامعه می‌شود. مطالعات مختلفی نشان‌دهنده تأثیر سلامت معنوی و معنویت بر روی سلامت روان است. تاکنون مطالعات زیادی روی سلامت معنوی و افسردگی در بارداری انجام نشده، لذا با هدف بررسی ارتباط بین سلامت معنوی با افسردگی در زنان باردار، این مطالعه انجام شد.

مواد و روش‌ها: طی مطالعه مقطعی، ۱۸۹ زن باردار مراجعه کننده به بیمارستان مصطفی خمینی شهر تهران طی سال‌های ۱۳۹۷-۹۶ مورد بررسی قرار گرفتند. اطلاعات با استفاده از پرسشنامه سلامت معنوی دکتر عزیزی، پرسشنامه افسردگی ادینبورگ و پرسشنامه اطلاعات دموگرافیک جمع‌آوری شد. داده‌ها با استفاده از آزمون‌های توصیفی و تحلیل با نرم‌افزار SPSS تجزیه و تحلیل شدند.

نتایج: فراوانی افسردگی با میانگین نمره ۷۳/۳٪ به دست آمد. میانگین نمره سلامت معنوی ۲۱۶/۷۹ بوده و ۸۵/۹٪ دارای سطح سلامت معنوی بالا بودند. این مطالعه نشان داد سلامت معنوی و افسردگی بارداری از نظر آماری ارتباط معناداری نداشتند ($p=0/215$)

نتیجه‌گیری: فراوانی بالای افسردگی در دوران بارداری لزوم بررسی‌های بیشتر و تأثیر عوامل مختلف بر افسردگی در این دوران را می‌طلبد.

واژگان کلیدی: افسردگی؛ بارداری؛ سلامت معنوی

دوماهنامه علمی-پژوهشی

دانشگاه شاهد

سال بیست و ششم-شماره ۱۳۹

اسفند ۱۳۹۷

دربافت: ۱۳۹۷/۰۸/۲۷

آخرین اصلاح‌ها: ۱۳۹۷/۱۱/۲۲

پذیرش: ۱۳۹۷/۱۲/۰۶

مقدمه

بزرگ تعریف سلامت، غفلت از بعد معنوی و روحانی بهداشت و تاکید بیش از حد بر جنبه‌های مادی آن است (۷). امروزه پیشنهادهایی برای گنجاندن سلامت معنوی به عنوان یکی از ابعاد سلامتی در تعریف سازمان جهانی بهداشت ارائه شده است و سازمان جهانی بهداشت در تقسیم‌بندی بیماری‌ها (ICD-10) بعد روحی را اضافه کرده است. همان گونه که ابعاد جسمی، روانی و اجتماعی به هم ارتباط دارند و در هم تأثیر می‌گذارند، بعد روحی انسان و سلامت معنوی او با سایر ابعاد سلامت در ارتباط و تأثیرگذار است و بهتر است برای ارتقاء سلامت به آن توجه شود (۸).

امروزه در مراکز آموزشی کشورهای مختلف دنیا ویژه دانشگاه‌ها، به اهمیت و تأثیر سلامت معنوی در جنبه‌های مختلف سلامت پی برده اند و تفسیرهای مختلفی از این واژه در دسترس است (۹). بر طبق نظر فرهنگستان علوم پزشکی جمهوری اسلامی ایران، تعریف سلامت معنوی بدین شرح است: سلامت معنوی وضعیتی است دارای مراتب گوناگون که در آن مناسب با ظرفیت‌ها و قابلیت‌های فرد، بینش‌ها، گرایش‌ها و توانایی‌های لازم برای تعالی روح که همان تقرب به خدای متعال است فراهم می‌باشد، به گونه‌ای که همه امکانات درونی به طور هماهنگ و متعادل در جهت هدف کلی مزبور به کار گرفته می‌شوند و رفتارهای اختیاری درونی و بیرونی مناسب با آن‌ها نسبت به خدا، فرد، جامعه و طبیعت ظهور می‌یابد (۱۰). با هدف بررسی ارتباط بین سلامت معنوی با افسردگی در زنان باردار، این مطالعه انجام خواهد شد.

مواد و روش‌ها

این پژوهش به صورت مقطعی است که در آن زن باردار مراجعه کننده به بیمارستان مصطفی خمینی شهر تهران در سال های ۹۷-۱۳۹۶ مورد بررسی قرار گرفتند. در این پژوهش به منظور اندازه‌گیری متغیرهای مورد نظر از ایزارهای پرسشنامه سلامت معنوی دکتر عزیزی، پرسشنامه افسردگی ادینبورگ و پرسشنامه

افسردگی ماذور یک بیماری چند عاملی است و بوسیله فاکتورهای ژنتیکی و محیطی برانگیخته می‌شود. شرایط تحریک کننده افسردگی شامل حوادث زندگی منجر به واکنش غم انگیز، سوء مصرف مواد، استفاده از داروهای خاص و سایر اختلالات پزشکی می‌باشد. اگرچه حوادث زندگی می‌تواند باعث افسردگی شود، اما عوامل ژنتیکی در پاسخ به این حوادث تأثیر گذارند و تمایز بین عوامل ژنتیکی و محیطی دشوار می‌باشد (۱). بی‌تردید بارداری یک عامل استرس‌زای بزرگ در زندگی است که می‌تواند بروز افسردگی در بارداری را شتاب سخشنده با تشیدید کند (۲).

اختلالات روانپزشکی در دوران بارداری با کمبود مراقبت های قبل از زایمان، مصرف مواد، نتایج زایمانی و نوزادی ضعیف و میزان بالای ناراحتی های روانپزشکی پس از زایمان همراه است (۳). عوامل بیوشیمیایی و عوامل استرس زای زندگی می توانند به طور معناداری بر سلامت روان و بیماری های روانی در دوره پرنتال تأثیر گذار باشند. شناسایی اختلالات روانپزشکی در دوران بارداری می تواند چالش برانگیز باشد زیرا تغییرات مربوط به رفتار و خلق اغلب به بارداری ارتباط داده می شود و برای تمایز آنها، از ارزیابی علائم شناختی، مانند از دست دادن تمرکز می توان استفاده کرد (۱). به طور معمول حداقل یک نوبت ارزیابی از نظر افسردگی و اضطراب در طول بارداری توصیه شده است (۵,۶).

درمان برای اختلالات خلقی در دوران بارداری و پس از زایمان طی دهه گذشته به طور قابل توجهی پیشرفت کرده است. به طور کلی، برای افسردگی خفیف و خفیف تا متوسط، گزینه های روان درمانی مانند رفتار درمانی شناختی به عنوان درمان اولیه در نظر گرفته می شوند (۱). داروهای ضد افسردگی همراه با برخی از انواع روان درمانی ها برای افسردگی متوسط تا شدید در دوران بارداری یا دوران نفاس توصیه شده اند (۶).

دانشمندان در دهه های اخیر دریافته اند که نقیصه‌ی

ج) پرسشنامه دموگرافیک: شامل سن، سن حاملگی، تعداد بارداری و زایمان، سابقه سقط، میزان تحصیلات، شغل، شغل همسر، حاملگی ناخواسته، احساس رضایت از حاملگی و درآمد خانواده.

روش اجرا: آزمودنی‌ها در هنگام مراجعته برای معاینات مربوط به دوران بارداری پس از ارائه توضیحات در مورد پژوهش و اخذ رضایت‌نامه کتبی، تکمیل اطلاعات دموگرافیک و با استفاده از پرسشنامه سلامت معنوی دکتر عزیزی نمره سلامت معنوی و پرسشنامه پس از زایمان ادینبورگ، نمره افسردگی افراد سنجیده شدند.

به منظور تجزیه و تحلیل در قسمت توصیفی از بیان درصد و در قسمت تحلیلی با کمک آزمون کای دو ارتباط سلامت معنوی و افسردگی سنجیده شد. شاهد آنکه نرمافزار مورد استفاده، نرمافزار 16 SPSS بود.

یافته‌های پژوهش

میانگین متغیرهای مورد مطالعه در جدول شماره ۱ نشان داده شده است. طبق نتایج به دست آمده میانگین سنی زنان باردار مراجعته کننده $4/74 \pm 29/81$ می‌باشد.

جدول شماره ۱. میانگین و انحراف معیار متغیرهای مورد مطالعه

انحراف معیار \pm میانگین	متغیر
$29/81 \pm 29/4$	سن
$29/81 \pm 41/8$	سن بارداری
$7/89 \pm 69/4$	نمره افسردگی
$20/2 \pm 79/2$	نمره سلامت معنوی

مشخصات دموگرافیک زنان باردار مراجعته کننده در جدول شماره ۲ نشان داده شده است. طبق نتایج به دست آمده $40/7\%$ اولین بارداری خود را تجربه می‌کردن و $78/3\%$ هیچ سقطی را گزارش ندادند. اکثریت مراجعته کنندگان بارداری خواسته داشته ($82/6\%$) و از بارداری خود رضایت داشتند ($97/3\%$).

دموگرافیک استفاده شده است.

الف) پرسشنامه سلامت معنوی: این پرسشنامه که بر اساس مقاله "طراحی و روانسنجی پرسشنامه جامع سنجش سلامت معنوی در جامعه ایرانی" آقای دکتر عزیزی روایی و پایایی آن تأیید شده است، شامل ۴۸ سوال می‌باشد که در غالب ۳ سازه‌ی مفهومی بینش، گرایش و رفتار طراحی شده است. ۲۸ سوال در خصوص بینش و گرایش و ۲۰ سوال هم در خصوص عملکرد فرد در طی یک سال گذشته است. همچنین در هر سازه، سه مفهوم ارتباط با خدا، ارتباط با خود و ارتباط با پیرامون تبیین گردیده است. پاسخ سوالات به صورت لیکرت ۵ گزینه‌ای (کاملاً موافق، تقریباً موافق، نظری ندارم، تقریباً مخالفم، کاملاً مخالفم) در حوزه بینش و گرایش دسته بندی شده اند. در حوزه عملکردی به صورت لیکرت پنج گزینه‌ای از (همیشه، اکثراً، گاهی، به ندرت، اصلاً) دسته بندی شده‌اند. پاسخهای «کاملاً موافق» نمره ۵ و «کاملاً مخالفم» نمره ۱ را می‌گیرند. مجموع نمرات به دست آمده را بدین صورت دسته بندی می‌شوند: سلامت معنوی در حد پایین $140-48$ ، سلامت معنوی در حد متوسط $141-199$ ، سلامت معنوی در حد بالا $200-240$. برای این پرسشنامه ضریب الگای کرونباخ $R = 0/82$ گزارش شده است (۱۱).

ب) پرسشنامه افسردگی ادینبورگ: پرسشنامه افسردگی ادینبورگ یک ابزار توسعه یافته برای غربالگری افسردگی پس از زایمان است و توسط انجمن زنان و مامایی آمریکا (AGOC) برای غربالگری افسردگی دوران بارداری نیز توصیه شده است (۱). این پرسشنامه شامل ۱۰ سوال در مورد علائم شایع افسردگی است و مادر پاسخ‌هایی را انتخاب می‌کند که در هفته گذشته بیشتر احساس کرده است و جمع کلی امتیازات از $30-0$ است و امتیاز 10 یا بالاتر به عنوان افسردگی دوران بارداری در نظر گرفته شد (۱۲،۵).

جدول شماره ۲. مشخصات دموگرافیک زنان باردار مراجعه کننده

متغیر	بله	خیر	نه	متغیر
سن	زیر ۳۰ سال	بالای ۳۰ سال	سنه ماشه اول	درصد فراوانی
سن بارداری	سنه ماشه دوم	سنه ماشه سوم	سنه ماشه اول	تعداد
رضایت از بارداری	بله	خیر	نه	زیرگروه
بارداری ناخواسته	بله	خیر	نه	
تحصیلات مادر	سیکل	دیپلم	نه	
درآمد	لیسانس	فوق لیسانس	نه	
شغل مادر	دکتری	ساخر مواد	نه	
شغل پدر	کارمند	کمتر از ۵۰۰ هزار تومان	نه	
وضعیت افسردگی	بیکار	بین ۵۰۰ هزار تا یک میلیون تومان	نه	
سطح سلامت معنوی	کارمند	بیشتر از یک میلیون تومان	نه	
	دارد	ندارد	نه	
	نیازمند	پایین	نه	
	متوسط	بالا	نه	

مشخص شد که افسردگی با رضایت از بارداری ($p=0.017$) و بارداری ناخواسته ($p=0.009$) رابطه معنادار آماری داشت.

جدول شماره ۳ نشان‌دهنده رابطه افسردگی با متغیرهای مورد مطالعه است که نتایج نشان داد که افسردگی در زنان باردار مراجعه کننده با سلامت معنوی رابطه معنادار آماری نداشت ($p=0.215$). همچنین

جدول شماره ۳. ارتباط افسردگی با متغیرهای مورد مطالعه

P-value	متغیر
۰/۲۱۵	سلامت معنوی
۰/۳۶۲	میزان تحصیلات
۰/۸۳۸	میزان درآمد
۰/۶۳۴	شغل مادر
۰/۱۵۵	شغل پدر
۰/۸۶۵	سن مادر
۰/۰۳۰	سن بارداری
۰/۰۱۷	رضایت از بارداری
۰/۰۰۹	بارداری ناخواسته

جدول ۴ همسنگی بیرونی میان متغیرهای مورد مطالعه را نشان می‌دهد.

جدول ۴. همیستگی پیرسون میان متغیرهای مورد مطالعه

نمره سلامت معنوی	نمره افسرده‌گی	تعداد زایمان	تعداد سقط	تعداد بارداری	سن حاملگی	سن		
						۱	ضریب همبستگی	
						۱۸۷	معناداری تعداد	سن
					۱	+۰۴۲	ضریب همبستگی	
						+۰۵۷۵	معناداری	سن حاملگی
					۱۸۶	۱۸۵	تعداد	
				۱	+۰۱۸۰	+۰۳۵۰	ضریب همبستگی	تعداد بارداری
					+۰۰۱۴	+۰۰۰	معناداری	
				۱۸۹	۱۸۶	۱۸۷	تعداد	تعداد سقط
			۱	+۰۷۰۹	+۰۰۸۴	+۰۱۵۲	ضریب همبستگی	
				+۰۰۰۰	+۰۲۵۵	+۰۰۳۸	معناداری	
		۱۸۹	۱۸۹	۱۸۶	۱۸۷	۱۸۷	تعداد	تعداد زایمان
	۱	+۰۰۳۵	+۰۷۲۵	+۰۱۸۸	+۰۳۴۸	ضریب همبستگی		
		+۰۶۳۱	+۰۰۰۰	+۰۰۱۰	+۰۰۰۰	معناداری		
		۱۸۹	۱۸۹	۱۸۶	۱۸۷	۱۸۷	تعداد	
	۱	+۰۰۶۵	+۰۰۹۰	+۰۱۰۵	+۰۰۳۰	+۰۱۲۸	ضریب همبستگی	نمره افسرده‌گی
		+۰۳۷۷	+۰۲۲۲	+۰۱۵۳	+۰۶۸۸	+۰۰۸۱	معناداری	
		۱۸۷	۱۸۷	۱۸۷	۱۸۴	۱۸۵	تعداد	
۱	-۰/۱۶۲	+۰/۰۶۲	+۰/۰۱۶	+۰/۰۵۹	+۰/۰۳۹	-۰/۰۷۱	ضریب همبستگی	نمره سلامت معنوی
	+۰/۰۲۹	+۰/۴۰۴	+۰/۸۲۵	+۰/۴۲۴	+۰/۶۰۳	+۰/۳۴۳	معناداری	
۱۸۴	۱۸۲	۱۸۴	۱۸۴	۱۸۴	۱۸۱	۱۸۲	تعداد	

بحث و نتیجه‌گیری

عبدالله زاده و همکاران در پژوهش خود بر روی ۹۵ زن باردار با هدف بررسی رابطه حمایت اجتماعی با افسردگی و اضطراب سه ماهه سوم بارداری دریافتند که با افزایش یا کاهش حمایت اجتماعی، افسردگی سه ماهه سوم بارداری کاهش یا افزایش می‌یابد (۱۶). همچنین Joshua R Mann داری، معنویت و علائم افسردگی بر روی ۴۰۴ زن باردار پرداختند و دریافتند که دینداری و معنویت به طور معناداری با علائم افسردگی کمتری همراه است (۱۷). تفاوت در ابزار مورد استفاده می‌تواند دلیلی بر تفاوت نتایج این پژوهش با پژوهش‌های قبلی باشد.

مطالعات دیگر به نقش سلامت معنوی در ارتقای سلامت مادر و جنین اشاره می‌کند. تجویدی و همکاران در پژوهش خود با هدف بررسی تجربه معنویت در بارداری بیان می‌کند که استفاده از آموزه‌های دینی به عنوان یکی از مهمترین عوامل در سلامت معنوی مادران باردار و توجه به نقش آن در سلامت جسمی مادر و جنین مهم است (۱۸).

دیگر نتایج مطالعه نشان دهنده آن بود که میان افسردگی با میزان تحصیلات مادر، شغل مادر، شغل -

فراوانی افسردگی دوران بارداری در زنان مراجعه کننده ۷۳/۳٪ به دست امد. پژوهش‌های بسیاری از اهمیت بررسی افسردگی در دوران بارداری صحبت کرده اند. Evans و همکاران در مطالعه خود بیان می‌کنند که مطالعات باید به سمت شناخت و درمان افسردگی پیش از زایمان بروند (۱۳). همچنین امیدوار و همکاران در مطالعه خود بر روی ۱۹۹ زن باردار بیان می‌کنند که هنگام بارداری ف زمان مناسبی جهت غربالگری زنان در معرض افسردگی است (۱۴).

نتایج مطالعه نشان دهنده آن بود که میان افسردگی و سلامت معنوی رابطه معنادار اماری وجود نداشت (p=۰/۲۱۵). این نتیجه با نتایج تحقیقات قبلی همسو نبود. بداقی و همکاران با هدف بررسی نقش معنویت و حمایت اجتماعی در نشانه های اضطراب، افسردگی و استرس، ۱۵۵ زن باردار را مورد مطالعه قرار دادند و دریافتند که میزان معنویت و حمایت اجتماعی با نشانه های افسردگی، اضطراب و استرس رابطه معکوسی دارد. ایشان در پژوهش خود از پرسشنامه افسردگی، اضطراب و استرس ۴۲ سوالی (DASS-42) و پرسشنامه سلامت معنوی یولتوزین و الیسون استفاده کردند (۱۵).

های زناشویی، کشور تولد و سیگار کشیدن به طور معناداری با افسردگی رابطه داشتند (۲۰). تفاوت پرسشنامه دموگرافیک و افراد مورد مطالعه بیان کننده تفاوت نتایج پژوهش‌ها می‌باشد.

با توجه به اهمیت افسردگی در دوران بارداری، مطالعات بیشتری در این زمینه نیاز است و همچنین استفاده از ابزارهای دیگر جهت بررسی سلامت معنوی و رابطه آن با افسردگی در دوران بارداری پیشنهاد می‌شود.

تقدیر و تشکر

این مقاله نتیجه پایان نامه مصوب دانشکده پزشکی شاهد با کد اخلاق IR.Shahed.REC.1396.130 است. بدین وسیله از کارکنان پژوهشی و کلیه کسانی که همکاری داشتند، قدردانی می‌گردد.

منابع

- Psychiatric disorders. In: Cunningham FG, Leveno KJ, Dashe JS, Hoffman BL, Casey BM, Spong CY, editors. Williams obstetrics. 25th ed. New York: Mc Graw-Hill Education 2018; 1204-09.
- Deecker D, Andree TH, Sloan D, et al: From menarche to menopause: exploring the underlying biology of depression in women experiencing hormonal changes. Psychoneuroendocrinology 2008; 33(1): 3-17.
- Frieder A, Dunlop AI, Culpepper L, Bernstein PS: The clinical content of preconception care: women with psychiatric conditions. American Journal of Obstetrics and Gynecology 2008; 199(6):S328-32.
- Siu AL, US Preventive Services Task Force (USPSTF), Bibbins-Domingo K, et al: Screening for depression in adults: US Preventive Services Task Force recommendation statement. Journal of the American Medical Association 2016; 315(4):380-7.
- Committee on Obstetric Practice. The American College of Obstetricians and Gynecologists Committee Opinion no. 630. Screening for perinatal depression. Obstetrics & Gynecology 2015;125(5):1268-71.
- American College of Obstetricians and Gynecologists. Use of psychiatric medication during pregnancy and lactation. Practice Bulletin 2008; 111(4): 1001-20.
- Mozafarinia F, Amin-Shokravi F, Hydarnia A. Relationship between spiritual health and happiness among students. Journal of Health Education and Health Promotion 2014;2(2): 97-107.
- Nakhaei Moghadam M, Fani M. Spiritual health from the perspective of Nahj al-Balagha statements. Journal of Research on Religion & Health 2016; 2(2): 59- 65.
- Mesbah, M. Islamic approach to spiritual health. First edition, Hoghooghi, Pub, Tehran 2013: 86.
- SA. M, Azizi F. [Definition of concept of spiritual health in Iranian culture]. Media Fight 2008;4(14):11-23.
- Cox JL, Holden JM, and Sagovsky R. Detection of postnatal depression: Development of the 10-item Edinburgh Postnatal Depression Scale. British Journal of Psychiatry.1987; 150:782-786.
- Evans J, Heron J, Francomb H, Oke S, Golding J. Cohort study of depressed mood during pregnancy and after childbirth. BMJ. 2001 Aug 4; 323(7307): 257-260.
- Shabangiz A, Ehsanpour S. Association between depression and delivery type. Hormozgan Medical Journal 2014;18(2):140-147.
- Bodaghi E, Alipour F, Bodaghi M, Nori R, Peiman N, Saeidpour S. The Role of Spirituality and Social Support in Pregnant Women's Anxiety, Depression and Stress Symptoms. Community Health Journal 2016; 10(2): 72- 82.
- Abdollahzade Rafi M, Hassanzadeh M, Ahmadi S, Taheri M, Hosseini M. Relationship between social support with depression and anxiety during third trimester pregnancy. Iranian Journal of Nursing Research 2012; 7 (26):1-10.
- Mann JR, McKeown RE, Bacon J, Vesselino R, Bush F. Religiosity, spirituality, and depressive symptoms in pregnant women. International Journal of Psychiatry in Medicine 2007; 37(3) 301-313.
- Tajvidi M, Dehghan-Nayeri N. Experiencing spirituality in pregnancy: a phenomenological study. Journal of Urmia Nursing And Midwifery 2016; 14 (8):674-681.
- Shabangiz A, Ehsanpour S. Association between Depression and Delivery Type. Hormozgan Medical Journal 2014; 18(2): 140-147
- Field T. Prenatal Depression Risk Factors, Developmental Effects and Interventions: A Review. Journal of Pregnancy and Child Health 2017; 4(1): 301

Daneshvar
Medicine

*Scientific-Research
Journal of Shahed
University
26th Year, No.139
February-March 2019*

The relationship between spiritual health and depression in pregnant women referrals of Mostafa Khomeini hospital

Fatemeh Sadat Hosseini Akhgar¹, Ali Davati², Ahia Garshasbi^{3*}

1. Faculty of Medicine, Shahed University, Tehran, Iran.
2. Department of Social Medicine, Faculty of Medicine, Shahed University, Tehran, Iran.
3. Department of Obstetrics and Gynecology, Faculty of Medicine, Shahed University, Tehran, Iran.

* Corresponding author e-mail: garshasbi@shahed.ac.ir

Abstract

Background and Objective: Psychiatric disorders such as depression during pregnancy are associated with poor delivery and infant outcome. Typically, at least one evaluation is recommended for depression and anxiety and attention to mental health during pregnancy. The definition of health in the World Health Organization currently includes three areas: physical, mental and society. Various studies have shown the effect of spiritual health and spirituality on mental health. Moreover, so far, no significant studies have been done on spiritual health and depression in pregnancy. Therefore, this study was conducted to determine the relationship between spiritual health and depression in pregnant women.

Materials and Methods: This cross-sectional study was done on 189 pregnant women who referred to Mostafa Khomeini hospital in Tehran in 2018. The data were collected by Dr. Azizi's Spiritual Health Questionnaire, Edinburgh Depression Inventory and Demographic Questionnaire. Data were analyzed by descriptive and analytical tests in SPSS software.

Results: The frequency of depression with an average score of 7.69 was 73.3%. The average score of spiritual health was 21.49% and 85.9% of cases had a high spiritual health level. There was no statistically significant relationship between spiritual health and depression ($p = 0.215$).

Conclusion: High prevalence of depression during pregnancy indicates more attention for screening and identification of risk factors for depression in pregnancy.

Keywords: Depression, Pregnancy, Spiritual health

Received: 18/11/2018

Last revised: 12/02/2019

Accepted: 25/02/2019